

Plan de **prevención**
da **transmisión** da
COVID-19
nos centros educativos

DOCUMENTACIÓN

Plan de **prevención**
da transmisión da
COVID-19
nos centros educativos

EQUIPOS DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL.

NORMATIVA APLICABLE, TIPOS DE
MÁSCARAS, PANTALLAS, BATAS,
USOS. DESCONTAMINANTES.

Plan de **prevención**
da **transmisión** da
COVID-19
nos centros educativos

EQUIPOS DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL. NORMATIVA APLICABLE, TIPOS DE MÁSCARAS, PANTALLAS, BATAS, USOS. DESCONTAMINANTES

Páxina 6	1. EQUIPOS DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL 1.1 BARREIRAS 1.2 NIVEIS DE PROTECCIÓN
Páxina 18	2. TIPOS DE MÁSCARAS - NORMATIVA
Páxina 20	3. SISTEMAS DE PROTECCIÓN. USO AXEITADO
Páxina 24	4. DESCONTAMINANTES PARA PATÓXENOS

¿Qué puedo hacer para protegerme del nuevo coronavirus y otros virus respiratorios?

Lávate las manos frecuentemente y meticulosamente

Evita tocarte los ojos, la nariz y la boca, ya que las manos facilitan su transmisión

Al toser o estornudar, cúbrete la boca y la nariz con el codo flexionado

Utiliza mascarilla. Consulta su obligatoriedad en la normativa de tu Comunidad Autónoma.

Limpia con regularidad las superficies que más se tocan

Usa pañuelos desechables para eliminar secreciones respiratorias y tíralos tras su uso

Mantén al menos 1,5 metros de distancia entre personas

Si presentas síntomas, aíslate en tu habitación y consulta cómo actuar en la web del Ministerio de Sanidad

Prioriza los espacios al aire libre en lugar de los espacios cerrados

Ventila de forma frecuente los espacios cerrados

05 octubre 2020

Consulta fuentes oficiales para informarte:
www.mscbs.gob.es
@sanidadgob

ESTE
VIRUS
LO
PARAMOS
UNIDOS

Esto es así, sólo si se hace un uso correcto y asociado a las medidas de prevención y se cumplen las medidas para reducir la transmisión comunitaria:

Si tienes síntomas, quédate en casa y aíslate en tu habitación

Mantén 1,5 metros de distancia entre personas

Lávate las manos frecuentemente y meticulosamente

Evita tocarte ojos, nariz y boca

Cubre boca y nariz con el codo flexionado al toser o estornudar.

Usa pañuelos desechables

1. EQUIPOS DE PROTECCION INDIVIDUAL

Os Equipos de Protección Individual, entre os que se atopan os EPI de protección biolóxica, defínense como “calquera equipo destinado a ser levado ou suxeitado polo traballador para que o protexa dun ou máis riscos que poidan ameazar a súa seguridade e/ou a súa saúde, así como calquera complemento destinado a este fin”.

EQUIPO DE PROTECCION INDIVIDUAL (EPI)

REAL DECRETO 773/1997

sobre disposiciones mínimas de seguridad
y salud relativas a la utilización por los trabajadores
de equipos de protección individual.

*"cualquier equipo destinado a ser llevado o sujetado
por el trabajador para que lo proteja de uno o más
riesgos que puedan amenazar su seguridad y/o su
salud, así como cualquier complemento destinado al
mismo fin"*

Dependendo do risco que protexen, os EPI clasifícanse en tres categorías, de maneira que pode supoñer un accidente mortal non levar posto aqueles EPI da Categoría III se o corpo entrase en contacto con este risco.

EQUIPO DE PROTECCION INDIVIDUAL

**CATEGORÍA DE LAS PRENDAS DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL
SEGÚN CE 89/656 Y CE 89/686
REAL DECRETO 1407/1992**
por el que se regulan las condiciones
para la comercialización y libre circulación
intracomunitaria de los equipos de protección individual.

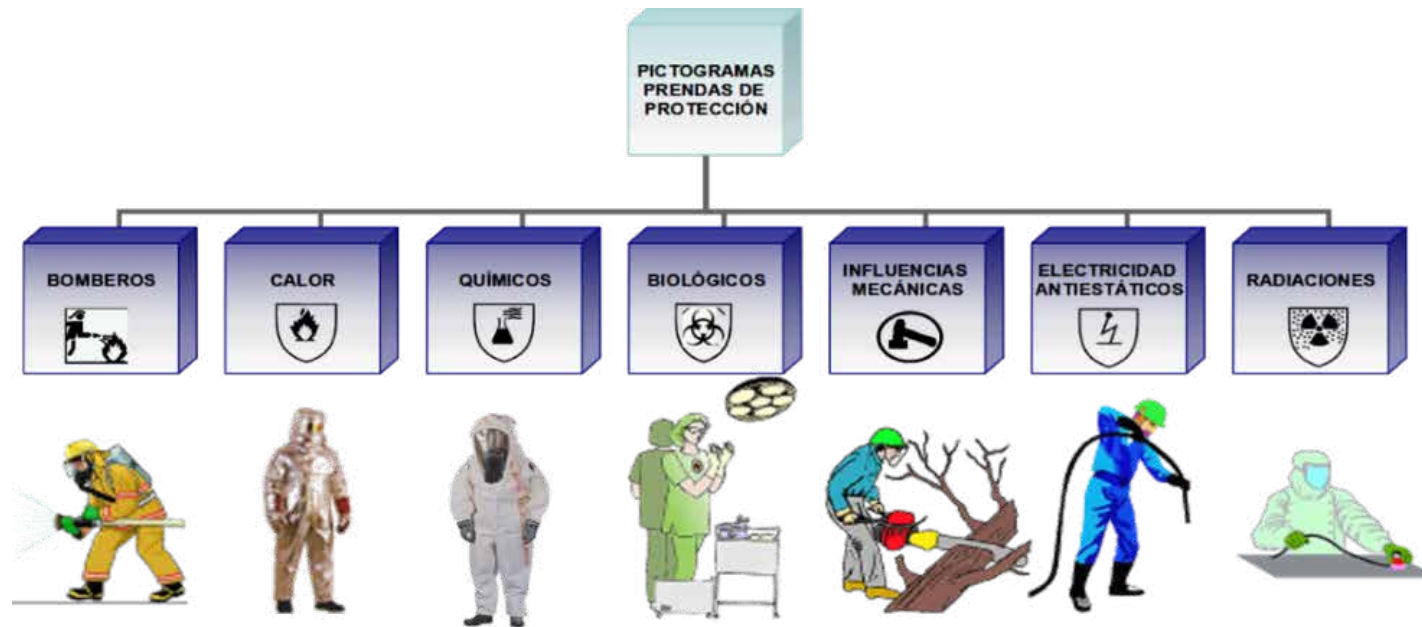
Categoría de los EPI			
Tipo	Categoría I	Categoría II	Categoría III
Riesgo	Inferior	Mediano	Mortal
Prendas	Equipo de deporte Guantes simples Gafas de sol	Protección de la vista Protección de oídos Filtros UV	Protección respiratoria Protección térmica Protección biológica

As vías de entrada dun tóxico ao corpo humano son coñecidas, pero o que non se coñece, ou sobre o que ás veces resulta moi difícil obter información, é o comportamento destes tóxicos no organismo. Por iso é importante coñecer con que patóxeno vai traballar para darlle a protección adecuada.

Isto fai que os materiais cos que se fabrican os EPI de protección biolóxica sexan estudados con minuciosidade nos laboratorios, xa que sempre se tenta buscar a maior protección posible fronte ao amplo espectro de patóxenos existentes. Os EPI de protección biolóxica están marcados co símbolo correspondente establecido pola Unión Europea para equipos de protección biolóxica (categoría III), que son tres medias lúas sobre un círculo.

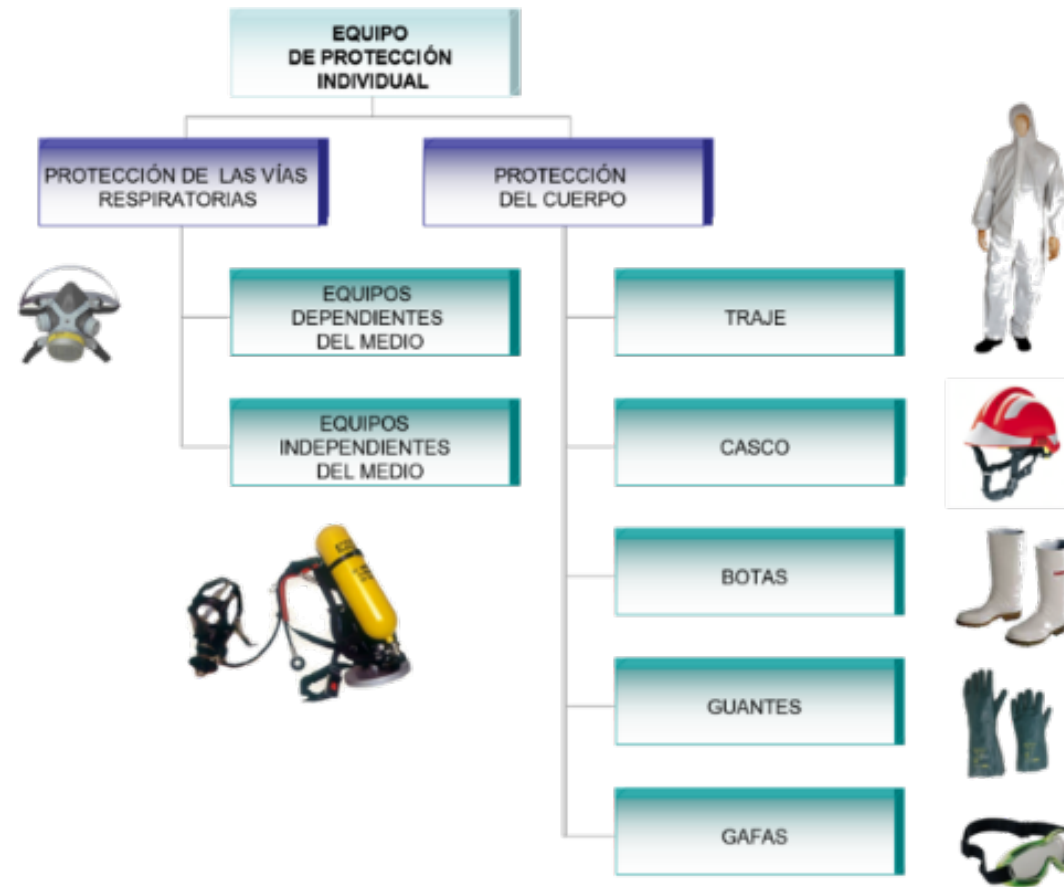

Os equipos testados para risco biolóxico levan tamén impresa una B maiúscula en negra: B.

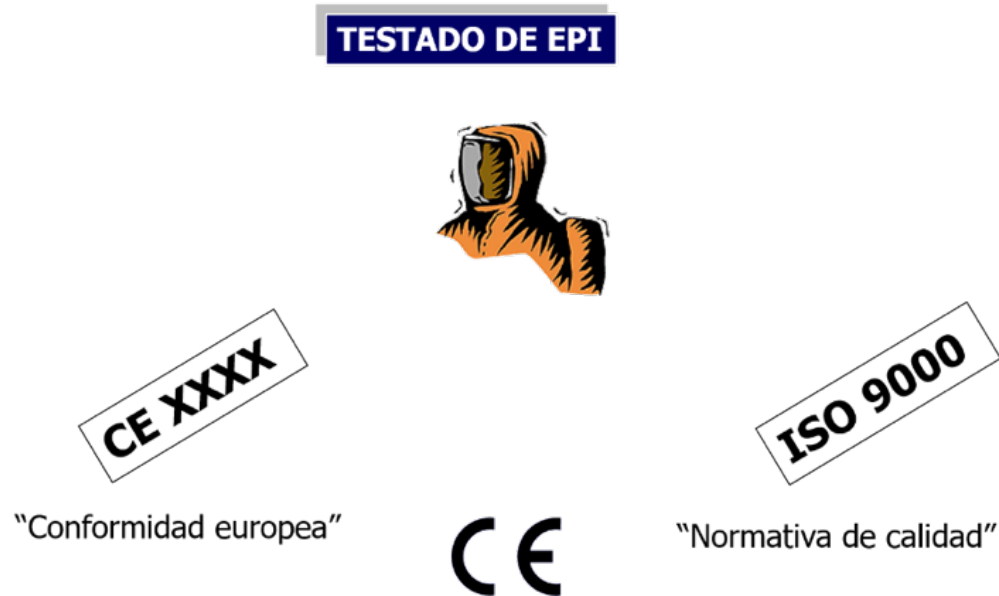
Os EPI están deseñados para protexer as vías respiratorias e ou corpo. No primeiro caso temos equipos dependentes do medio, como as máscaras e as máscaras con filtro, que será na que nos centraremos, así como equipos independentes do medio, fundamentalmente equipos de respiración autónomos de circuito aberto. Para o resto do corpo empréganse traxes, cascos, botas, luvas e lentes.

1.1. BARREIRAS

Os diferentes equipos usados por persoal & traballadores que se enfrente a este tipo de riscos deben cumprir unha serie de esixencias esenciais establecidas polas directivas europeas, de forma que un equipo de protección que se atope no mercado foi obxecto dun estudo técnico. Estes EPI deben dispoñer do distintivo CE XXXX que lles permite circular libremente pola Unión Europea, achegando sempre a declaración de conformidade e as instrucións necesarias para a súa utilización.

Para que estes equipos de protección biolóxica poidan levar a marca CE deben pasar unha ou máis probas para determinar o seu tipo, cumprir ou superar os requisitos mínimos referidos ás propiedades físicas e químicas da materia prima, así como estar debidamente identificados e etiquetaxes. Ademais de a marca CE, para que os equipos de protección individual de Categoría III, entre os que se inclúen os de protección biolóxica, estean homologados, deben confeccionarse de forma que obteñan tamén o Certificado de Calidade ISO 9000.

Os fabricantes están obrigados a someter as súas pezas, especialmente os traxes, a unha serie de probas de homologación para determinar cal é a súa resistencia mecánica e a barreira biolóxica que presentan ante os patóxenos.

Algúns destes ensaios proban a resistencia á ruptura por flexión e a resistencia á rotura mediante o dobrado en condicións de frío intenso, como se pode ver nestas táboas, onde nunha columna se lle asigna unha clasificación CE representada por número que vai do 1 ata un máximo de 6, segundo sexa o tipo de ensaio.

Nin que dicir ten que os traxes que obteñan a clasificación EN máis elevada en cada ensaio serán máis seguros e... máis caros.

Resistencia a la ruptura por flexión	
Número de ciclos (ISO 7854)	Clasificación EN
> 1000	1
> 2500	2
> 5000	3
> 15000	4
> 40000	5
> 100000	6

Resistencia a la ruptura por doblado a -30° C	
Número de ciclos (ISO 7854)	Clasificación EN
> 100	1
> 200	2
> 500	3
> 1000	4
> 2000	5

Nas seguintes táboas indícase a clasificación EN cando se fan as probas mecánicas ao reventado e á abrasión dun EPI p.ex: traxes de protección biolóxica.

Resistencia al reventado	
Presión en kPa (ISO 2960)	Clasificación EN
> 50 kPa	1
> 100 kPa	2
> 300 kPa	3
> 500 kPa	4
> 750 kPa	5
> 1000 kPa	6

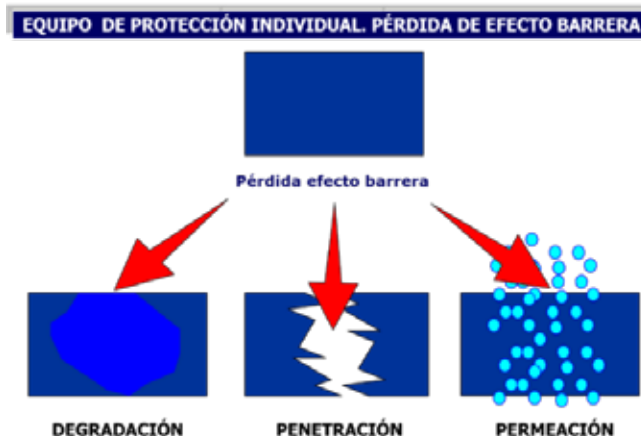
Resistencia a la abrasión	
Número de ciclos (EN 530)	Clasificación EN
> 10	1
> 100	2
> 500	3
> 1000	4
> 1500	5
> 2000	6

Igualmente se testan para pescudar a resistencia mecánica ante o racho trapezoidal, á costura e á punción.

Resistencia al desgarro trapezoidal		Resistencia de la costura		Resistencia a la punción	
Fuerza en Newton (ISO 9073-4)	Clasificación EN	Fuerza en Newton (ISO 5082)	Clasificación EN	Fuerza en Newton (EN 863)	Clasificación EN
> 20 N	1	> 30 N	1	> 5 N	1
> 40 N	2	> 50 N	2	> 10 N	2
> 60 N	3	> 75 N	3	> 50 N	3
> 100 N	4	> 125 N	4	> 100 N	4
> 150 N	5	> 300 N	5	> 150 N	5

Un EPI pode perder o efecto barrera para o que foi deseñado por unha ou varias destas causas: por degradación, pola ruptura por penetración ou pola permeación do patóxeno desde a cara exterior cara á interior.

Con todo, cando o patóxeno está disolto nunha solución acuosa, o contacto co EPI produce a absorción da solución, que é a retención desta na estrutura das moléculas do tecido, seguida dunha difusión e unha desorción cara á cara interior do traxe. Contaminación volumétrica que, dependendo da substancia, pode ser homoxénea ou heteroxénea.

Para medir o nivel de permeación establecéronse diversos métodos recolleitos na normativa EN 369, EN 374.3 e ISO 6529, que simulan o contacto directo e continuado entre o patóxeno elixido e o material en cuestión que se quere probar. Estas probas establecen unha presión e un tempo de permeación normalizados referidos ao tempo transcorrido entre o momento en que o patóxeno entra en contacto coa superficie externa do material e o momento en que se detecta a chegada da substancia á cara interna deste.

Os ensaios a que se someten os traxes de protección biolóxica contemplan a resistencia do traxe á penetración con sangue sintético e o virus Phi-X174, segundo ISO FDIS 16603 e 16604, e exprésase a clasificación CE, que vai do 1 ao 6, en función da presión da mostra en KPa.

Outro test que tamén mide a resistencia do EPI á penetración dos aerosois líquidos con bacterias, usando para tal fin o Staphylococcus aureus.

TESTADO DE TRAJES. ISO. FDIS 16603

Resistencia del traje a la penetración por líquidos infectados a distintas presiones	
Presión de penetración con sangre sintética y virus Phi-X174 según ISO FDIS 16603 Y 16604 (KPa)	Clasificación EN
0	1
1,75	2
3,5	3
7	4
14	5
20	6

TESTADO DE TRAJES. ISO. CD 22610

Resistencia del traje a la penetración de aerosoles líquidos con bacterias (Staphylococcus aureus)	
Tiempo de penetración según ISO CD 22610 y UNE-EN 14126 (min.)	Clasificación EN
< 15	1
> 15	2
> 30	3
> 45	4
> 60	5
> 75	6

Nas seguintes táboas indícase a clasificación EN cando se fan as probas mecánicas ao rebentado e á abrasión dun EPI p.ex: traxes de protección biolóxica.

E por último, outra das probas que se lles fan aos traxes para risco biolóxico é a resistencia que presenta á penetración de po bioloxicamente contaminado, usando para tal fin o Bacillus subtilis.

TESTADO DE TRAJES. ISO. DIS 22611

Resistencia del traje a la penetración de aerosoles biológicamente contaminados (Staphylococcus aureus)	
Relación de penetración sin/con el material de la prueba (número de partículas)	Clasificación EN
> 1 de 10	1
> 1 de 100	2
> 1 de 100.000	3

TESTADO DE TRAJES. ISO. DIS 22612

Resistencia del traje a la penetración de polvo biológicamente contaminado (Bacillus subtilis)	
Resistencia al polvo contaminado en CFU unidades formadoras de colonias (CFU log)	Clasificación EN
$2 < \log \text{CFU} \leq 3$	1
$1 < \log \text{CFU} \leq 2$	2
≤ 1	3

1.2. NIVEIS DE PROTECCIÓN

Defínese Nivel de Protección como o conxunto de varios EPI co que nos equipamos para afrontar un determinado risco. Nos supostos de contactos, as normas americanas OSHA (Occupational Safety and Health Administration) contemplan catro Niveis de Protección en función, do estado físico da materia e da protección respiratoria empregada: A, B, C e D.

En 1992 financiouse un proxecto de desenvolvemento da política e lexislación comunitaria en materia ambiental no seo do que hoxe é a Unión Europea ao que se lle chamou «Programa Life». Unha das ferramentas deste programa foi a impartición de cursos de formación en risco químico dirixidos a bombeiros. Nestes cursos, a semellanza do que está estandarizado na Axencia de Protección Ambiental (EPA) norteamericana, introduciuse por vez primeira en España o concepto de «Nivel de Protección» nas intervencións con risco químico para bombeiros. Para que non parecese unha copia dos americanos, en España empezaron a contemplarse só tres Niveis de Protección, a máis diso estar numerados en algarismos romanos: Nivel I, II e III. A equivalencia entre os traxes empregados no modelo americano e no europeo pódese ver na seguinte táboa.

TIPO	PICTOGRAMAS	USO	NIVEL	CATEGORÍA EPA (EE.UU.)
1 (a, b y c)		GASES. EQUIPOS ESTANCOS	III	A (con ERA)
2		GASES. EQUIPOS NO ESTANCOS		
3		LÍQUIDOS A PRESIÓN	II	B (con ERA)
4		LÍQUIDOS PULVERIZADOS		
5		PARTÍCULAS Y POLVO		
6		LÍQUIDOS SALPICADURAS		
-		TÉRMICO Y MECÁNICO	I	D (sin filtro)

2. TIPOS DE MÁSCARAS - NORMATIVA

A norma UNE-EN 149:2001+A1:2010 «Dispositivos de protección respiratoria. Medias máscaras filtrantes de protección contra partículas. Requisitos, ensaios, marcado», recolle a protección respiratoria dependente do medio. As máscaras, segundo o seu grao de eficacia para reter partículas, de menor a maior, clasifícanse en tres tipos: FFP1, FFP2 e FFP3.

NORMA EN 149:2001			
PROTECCIÓN	FUGA hacia el interior	Eficacia	FPN
FFP1	>22%	>78%	4 x VLA
FFP2	>8%	>92%	12 x VLA
FFP3	>2%	>98%	50 x VLA
FPN Factor Nominal de Protección			
VLA Valor límite ambiental			

FFP significa «Filtering Face Piece» (Peza Facial Filtrante). Para a protección das vías respiratorias ante a presenza no medio de patóxenos, que teñen un tamaño microscópico, como o virus SARS- CoV-2, recoméndase o uso de máscaras FFP2 ou FFP3.

En xeral, empregarase para intervencións co SARS-CoV-2 unha protección filtrante.

Una **mascarilla higiénica** es un **producto no sanitario** que cubre la boca, nariz y barbilla provisto de una sujeción a cabeza u orejas

Se han publicado las **especificaciones técnicas UNE** para fabricar mascarillas higiénicas:

- **Reutilizables** (población [adulta](#) e [infantil](#))
- **No reutilizables** (población [adulta](#) e [infantil](#))

Su uso es OBLIGATORIO:

- En el transporte público
- En la vía pública, en espacios al aire libre, espacios cerrados de uso público o abiertos al público

según la normativa de cada Comunidad Autónoma

¿QUIÉN debe usarla?

La **población general sana, a partir de 6 años,** excepto:

- Dificultad respiratoria
- Contraindicación
- Actividades con las que sea incompatible
- Causa de fuerza mayor o situación de necesidad

3. SISTEMAS DE PROTECCIÓN. USO AXEITADO.

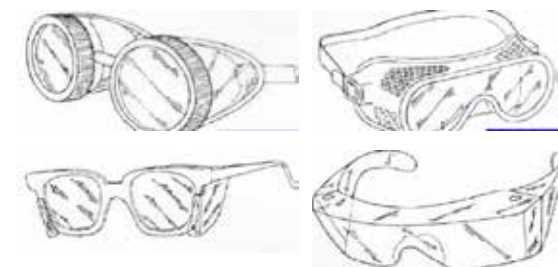
Ademais dos equipos descritos, non debemos de esquecernos doutras partes do corpo, que aínda que son menos relevantes para os procesos de contaminación, debemos de procurar protexelos co fin de pechar ao máximo as vías de entrada.

- Polainas cubrebotas. Do mesmo tecido que o traxe de protección química e cos mesmos criterios de protección. Evidentemente, poden usarse botas de protección química se se dispón delas, pero é preferible o emprego de material desbotable. Desta forma simplifícanse as accións de descontaminación e limpeza.
- Ademais dos equipos descritos, non debemos de esquecernos doutras partes do corpo, que aínda que son menos relevantes para os procesos de contaminación, debemos de procurar protexelos co fin de pechar ao máximo as vías de entrada.

Profundando un pouco máis neste tipo de EPI, poderemos dicir que tamén protexen contra impactos lixeiros. Para iso e como resumo do anterior, clasifícanse atendendo aos seguintes grupos:

- Montura:
  - Cazoleta independente (caixa do ollo está illado)
  - Cazoleta adaptada ao rostro (unha soa montura para ambos os ollos).
  - Universal (con estrutura parecida ás que comunmente empregamos, aínda que poden levar proteccións adicionais).

Cadro resumo clasificación:

SÍMBOLO	CAMPO DE USO
Sin símbolo	Uso básico
3	Líquidos
4	Partículas gruesas de polvo
5	Gases y partículas finas de polvo
8	Arco de cortocircuito eléctrico
9	Metales fundidos y sólidos calientes

O marcador da montura indicará cal é o campo de uso do protector.

- Luvas desbotables. Aínda que o seu uso está desaconsellado para labores docentes, débense de usar para labores de limpeza, preferiblemente luvas de tipo sanitario que actuarán como barreira protectora entre as nosas mans e a contorna. Estas luvas poden ser de látex, vinilo e nitrilo. O látex proporciona as mellores condicións de flexibilidade dos tres, pero o nitrilo ofrece maiores prestacións en resistencia e está libre de calquera alerxia. Lembrar que unha vez usados deben de considerarse como residuo.

¿Debo utilizar guantes cuando salgo a la calle para protegerme del coronavirus?

NO, cuando salimos a la calle, la limpieza adecuada y frecuente de manos es más eficaz que el uso de guantes, porque:

✓ Utilizar guantes durante mucho tiempo hace que se ensucien y puedan contaminarse.

✓ Te puedes infectar si te tocas la cara con unos guantes que estén contaminados.

✓ Quitarse los guantes sin contaminarse las manos no es sencillo, requiere de una técnica específica. Se recomienda el lavado de manos después de su uso.

SÍ, es conveniente usar guantes de usar y tirar en los comercios para elegir frutas y verduras como se venía haciendo hasta ahora.

En el ámbito laboral se deberán seguir las recomendaciones específicas de Salud laboral

Un uso incorrecto de los guantes puede generar una sensación de falsa protección y poner en mayor riesgo de infección a quien los lleva, contribuyendo así a la transmisión.

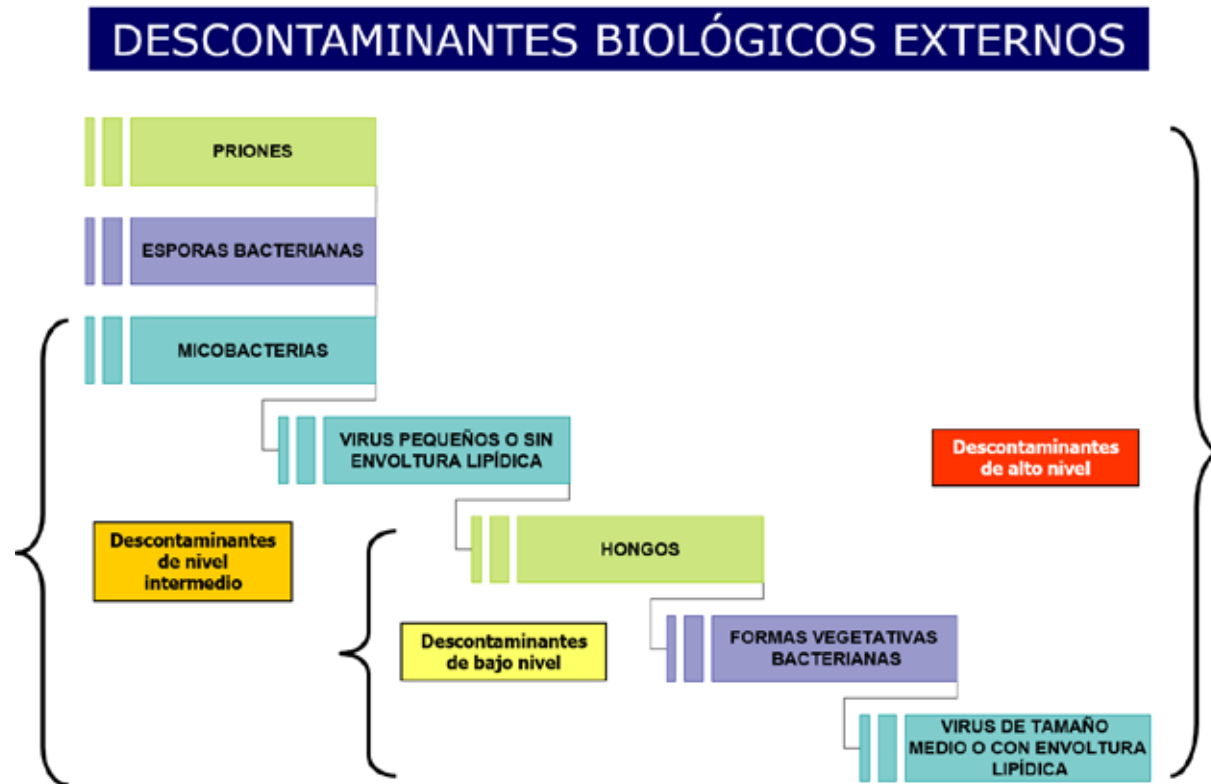
- Batas. Aínda que o seu uso non está tan estendido na parte docente, si se debe de empregar naqueles casos onde se eleven os riscos en relación a contactos, distancia de seguridade ou volume de xente.

Todos deben ser colocados de forma adecuada co fin de que sexan efectivos e de igual modo, tamén deben de ser retirados baixo pautas concretas para os efectos de que o propio equipo non sexa a causa de contaminación “por suposto contacto”. Outro factor importante á hora de retirarnos estes EPI, é xestionalos de forma adecuada.

4. DESCONTAMINANTES PARA PATÓXENOS

Hai descontaminantes que teñen unha acción determinada sobre un conxunto de patóxenos. Aos que destrúen os virus de tamaño medio ou con envoltura lipídica, as formas vexetativas bacterianas e os fungos son denominados descontaminantes de baixo nivel. Os que, ademais destes, eliminan as micobacterias e os virus pequenos ou sen envoltura lipídica clasifícanse como descontaminantes de nivel intermedio. E os que matan a todos os patóxenos, incluídos os príons e as esporas bacterianas son denominados descontaminantes de alto nivel.

As propiedades que debe cumprir un bo descontaminante son:

- Neutralizar calquera axente biolóxico.
- Ser seguro ou ser de fácil aplicación.
- Estar dispoñible ou actuar rapidamente.
- Non producir subproductos tóxicos.
- Ser estable durante o almacenamento.
- Ser estable durante o tempo de utilización.
- Non ser caro.
- Que non facilite a absorción percutánea do axente.
- Non irritar ou non ser de fácil destrución ou eliminación.
- Ter un amplo espectro de aplicación.
- Que estean correctamente etiquetados.

Dentro dos descontaminantes de baixo nivel atopamos os alcois, entre os que se atopan o etanol, o isopropanol, etc., e os compostos de amonio cuaternario (cloruro de benzalconio, cloruro de etilbencilo, etc). Na seguinte táboa móstranse algúns descontaminantes de baixo nivel aos que se refire o RD 664/1997 sobre exposición a axentes biolóxicos e algúns outros que foron recomendados pola DEHS de Estados Unidos.

DESCONTAMINANTES BIOLÓGICOS DE BAJO NIVEL

Desinfectantes	Conc. usadas	Acción	Mecanismo	Ventajas	Inconvenientes	Efectos Sobre humanos	Características
Alcoholes (Etanol, isopropanol, etc.)	60 – 90%	Bactericida Fungicida Virucida	Desnaturalización de las proteínas	No mancha No irrita	Inactivado por materia orgánica	-	Buen desinfectante de uso común, actúa rápido y no deja residuos. Inflamable
Compuestos de amonio cuaternario (cloruro de benzalconio, cloruro de etilbencilo, etc.)	400 ppm de agente activo (0,4 – 1,6%)	Aceptable para controlar bacterias vegetativas y virus "no grasos"	Incrementan la permeabilidad celular	Barato	No bacterias Gram (-). Puede actuar como fuente de nitrógeno Se inactiva con presencia de materia orgánica	Irritante y tóxico	Almacenamiento estable. No tiene olor pero actúa como desodorizante. Efectivo a temperaturas superiores a 100°C

Dentro dos descontaminantes de mediano nivel temos os compostos fenólicos, entre os que se atopan o ortofenilfenol e ortobencilparaclorofenol, e os iodóforos como a povidona iodada. Na seguinte táboa móstranse algúns descontaminantes de mediano nivel aos que se refire o RD 664/1997 sobre exposición a axentes biolóxicos e algúns outros que foron recomendados pola DEHS de Estados Unidos

Por último, entre os descontaminantes de alto nivel están o hipoclorito sódico ou cálcico, o glutaraldehído, o peróxido de hidróxeno e o formaldehído (formalina ou formol). Na seguinte táboa móstranse algúns descontaminantes de alto nivel aos que se refire o RD 664/1997 sobre exposición a axentes biolóxicos e algúns outros que foron recomendados pola DEHS de Estados Unidos.

DESCONTAMINANTES BIOLÓXICOS DE MEDIANO NIVEL

Desinfectantes	Conc. usadas	Acción	Mecanismo	Ventajas	Inconvenientes	Efectos Sobre humanos	Características
Compuestos fenólicos (ortofenilfenol y ortobencil paraclorofenol)	0,4 – 5%	Bactericida Fungicida Virucida Tuberculicida	Desnaturalización de proteínas	Barato	Tóxico y corrosivo	Irritante, tóxico y corrosivo	Baja solubilidad en agua. Almacenamiento estable. No eliminar al alcantarillado.
Yodóforos (povidona yodada)	75 – 100 ppm	Bactericida Fungicida Virucida Tuberculicida	Iodación y oxidación de proteínas	Estable si se almacena en frío y cerrado	Caro y se inactiva por la presencia de materia orgánica	Irritante de piel y mucosas	Aumenta su efectividad en disolución ácida Vaporiza a temperaturas de 50°C.

DESCONTAMINANTES BIOLÓGICOS DE ALTO NIVEL

Desinfectantes	Conc. usadas	Acción	Mecanismo	Ventajas	Inconvenientes	Efectos Sobre humanos	Características
Hipoclorito (sódico o cálcico)	Diluciones 1:10 (500 ppm)	Buen desinfectante para limpieza de sangre y fluidos corporales. Bactericida Fungicida Virucida Tuberculicida	Inactivación enzimática	Barato	Tóxico, corrosivo y se inactiva por la presencia de materia orgánica.	Tóxico y corrosivo	Lejía diluida es apropiada para desinfectar superficies. Disoluciones 1:5 (250 ppm) actúan contra esporas de bacterias y microbacterias
Glutaraldehído	2%	Bactericida Fungicida Virucida Tuberculicida Esporicida	Entrecruzamiento de proteínas	No es corrosivo y no se ve afectado por la presencia de otros compuestos.	Vapores irritantes y tóxicos	Tóxico e irritante	Uso limitado y controlado debido a su toxicidad. Sólo debe ser usado en lugares ventilados.
Peróxido de hidrógeno	3%-25%	Bactericida Fungicida Virucida Tuberculicida Esporicida	Radicales libres	Estable	Caro. Corrosivo.	-	
Formaldehído (Formalina o formol)	37%	Bactericida Fungicida Virucida Tuberculicida Esporicida	Entrecruzamiento de proteínas		Corrosivo y parcialmente carcinógeno	Irritante de piel y mucosas	Uso limitado y controlado debido a su toxicidad. Sólo debe ser usado en lugares ventilados.

XUNTA
DE GALICIA